



ק"פ 32231/06/17 - בנימין סעדון נגד יעקב אילוז

בית משפט השלום באשקלון

ק"פ 32231-06-17 סעדון נ' אילוז

בפני
קובל
נגד
נאשם
החלטה

כבוד השופטת טל לחיאני שהם
בנימין סעדון
יעקב אילוז ע"י ב"כ חגי וגנפלד, עו"ד

כללי

1. בפני בקשת ב"כ הנאשם לביטול הקובלנה תוך חיוב הקובל בהוצאות ממשיות, וזאת מאחר והקובלנה הוגשה בניגוד להוראות סעיף 69 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ") וסעיף 342 לפקודת העיריות [נוסח חדש] (להלן: "פקודת העיריות").

2. כנגד הנאשם הוגשה קובלנה פלילית המייחסת לו עבירה של פרסום לשון הרע, עבירה לפי סעיף 1, יחד עם סעיפים 2 ו- 6 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה - 1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע").

3. בקובלנה נטען כי ביום 06/06/17 שלח הנאשם מייל אל מר טורן, מנכ"ל עיירת שדרות, בו הוציא דיבה רעה על הקובל באומרו: "המנכ"ל והיועץ המשפטי **תופרים**" בצורה גסה ועל חשבון כספי הציבור והקופה הציבורית סכום של כרבע מיליון ₪ ללא כל נזהל ובטענה הזויה כי אף משרד אחר לא מוכן לתת הצעה רק משרדו של גדעון פישר אינה מחזיקה מים".

להודעת המייל היו מכותבים מר אלון דויד, ראש העיר, מר שמעון בן נעים החשב המלווה של העירייה, גב' מרב לוי ממשרד מבקר העירייה, נציב תלונות הציבור ממשרד מבקר המדינה, עו"ד אייל נון ועו"ד חגי ממשרד עו"ד נון.

טיעוני הצדדים

4. לטענת ב"כ הנאשם, לאור סעיפי החוק האמורים, מאחר ואין מחלוקת כי המעשה נשוא הקובלנה, ככל שנעשה, נעשה תוך מילוי תפקידו של הנאשם, ומאחר ולא נתקבלה הסכמת היועץ המשפטי לממשלה, יש להורות על ביטול הקובלנה לאלתר ולחייבו בהוצאות ממשיות.



עוד טען ב"כ הנאשם כי הקובל מתנכל לנאשם, וכי לאור תפקידו של הקובל, כיועץ המשפטי של עיריית שדרות, חזקה עליו שידע היטב את הוראות הדין.

5. מעמדת הפרקליטות אשר הוגשה ביום 08/02/18 בעניין בקשה אחרת בתיק זה עולה כי לאור סעיפי החוק האמורים ומאחר ולא התקבל אישור היועץ המשפטי לממשלה, ואף לא התבקש, מתייטר הצורך בקבלת עמדת פרקליט המחוז לגבי הקובלנה ואף הצורך בתגובה לגופו של עניין באותה הבקשה.

6. בתגובת הקובל נטען כי הנאשם ובא כוחו 'משכו זמן' בניהול ההליך ולא נהגו בתום לב, וכי לאור עיתוי הגשת הבקשה, כ-5 חודשים לאחר פתיחת ההליך, מושתק הנאשם מלטעון טענתו.

כמו כן, טען הקובל כי המעשה המתואר איננו חוסה תחת ההגדרה "תוך מילוי תפקידו", וזאת מאחר וההליך לא נועד להפריע לנאשם למלא את תפקידו באופן יעיל ומעשה הנאשם לא תרמו למילוי תפקידו ולא היו חלק ממנו.

עוד טען הקובל כי לא מתנכל ולא התנכל מעולם לנאשם, וכי ההיפך הוא הנכון.

לבסוף ציין הקובל כי לא הכיר את הוראות הסעיף טרם הגשת הקובלנה, כי זוהי הקובלנה הראשונה שהגיש, וכי על מנת "להקדים תרופה למכה" פנה לאחרונה ליועץ המשפטי לממשלה על מנת שיאשר המשך ההליך.

לאור האמור עתר הקובל לדחות הבקשה ולהטיל הוצאות על הנאשם.

המסגרת הנורמטיבית

7. סעיף 69 לחסד"פ קובע כך:

"לא תוגש קובלנה לפי סימן זה על עובד המדינה בשל מעשה שעשה תוך מילוי תפקידו, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה".

וכן, סעיף 342 לפקודת העיריות קובע כי: **"הוראות סעיף 69 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, יחולו על פקידי עיריה ועובדיה כאילו הם עובדי המדינה".**

8. סעיף 69 לחסד"פ איננו מעניק חסינות מוחלטת, אלא קובע מנגנון ביקורת בטרם תוגש קובלנה פרטית כנגד עובדי מדינה, ובמקרה זה עובדי עירייה.

9. בבג"ץ 334/77 גולן נגד היועץ המשפטי לממשלה עמד בית המשפט העליון על הרציונל בהוראת סעיף 69 לחסד"פ בקובעו כי: **"... הסמכות המוקנית ליועץ המשפטי לממשלה ... דרושה ומוצדקת ביתר שאת לגבי**



עבירות של לשון הרע אשר עובד מדינה עבר תוך כדי מילוי תפקידו: אילו כל עובד בשירות המדינה רשאי היה להגיש קובלנה בפלילים נגד הממונים עליו על כל דבר בקורת או חשד שהם פרסמו אודותיו בארבע אמות המשרד שבו הם עובדים (או אף בנציבות שירות המדינה או בפני היועץ המשפטי לממשלה), כי אז היה בכך משום פגיעה בכוח במנהל התקין ומשום סיכון חמור של יעילות השמירה על טוהר המידות בשירות המדינה. אשר-על-כן נראה לנו כי אמנם דרושה הייתה הסכמתו של היועץ המשפטי לממשלה להגשת קובלנה בפלילים מצד העותר בעניין הנדון בעתירתו".

10. ברע"פ 11011/02 נמרודי נגד היועץ המשפטי לממשלה, פד"י נח(5), 769 נקבע כי: "ההוראה אינה באה להגן על האינטרס האישי של עובד הציבור, ולפיכך בנסיבות שבהן אין מתקיימת זיקה בין המעשה לבין תפקידו של העובד, אין כל התערבות בזכות הקובל".

והובהר כי: "החשש לפגיעה באינטרס הציבורי אינו החשש מתוצאות ההליך בבית-המשפט אלא מעצם פתיחתו, שכן ההכרעה בקיומה של הזיקה בין התפקיד לבין המעשה ומלאכת האיוון בין זכות הקובלנה לבין החשש מהפגיעה בתפקיד הציבורי אינן שני הליכים נפרדים. הם כרוכים זה בזה עובדתית ומשפטית. הן מידת הזיקה הן ההצדקה להגשת הקובלנה מבוססות על חומר ראיות רחב יותר מכתב הקובלנה בלבד, לאמור שתי השאלות מזיקות את בית-המשפט להידרש לראיות נוספות, המצריכות את הנקבל להידרש לייצוג משפטי ולהתגוננות יקרים. יתר על-כן, בהיעדר אפשרות לתקוף החלטות ביניים אלא במסגרת הערעור על פסק-הדין, אף החלטה שגויה של הערכאה הנמוכה שלא לראות את הקובלנה כמזיקה את אישורו של היועץ המשפטי, תוביל לסיכול תכלית ההוראה, שכן הנקבל ייאלץ להמתין עד לערעור כדי להעלות את טענתו המקדמית בדבר הצורך באישור היועץ המשפטי, ובינתיים לנהל הליך משפטי ארוך, יקר ומיותר".

11. עוד צוין ברע"פ נמרודי כי: "תכלית החוק לשמור על שירות ציבורי חופשי מהטרדות ורדיפות מחייבת לדרוש את אישור היועץ המשפטי לממשלה, הנתון לביקורת הבג"ץ, כתנאי להגשת קובלנה נגד עובד הציבור בכל מקרה שבו היעדר הזיקה אינו גלוי לעיני כול".

מן הכלל אל הפרט

12. מהפסיקה עולה כי על מנת שלא להכיל את סעיף 69 לחסד"פ על עובד מדינה, ובמקרה זה על עובד עירייה, יש להיות ברור לעין כל כי המעשה נעשה ללא זיקה להיותו עובד ציבור.

במקרה זה, לא שוכנעתי כי זהו המצב ועל כן היה נדרש אישורו של היועץ המשפטי לממשלה להגשת הקובלנה אשר יחוה דעתו אף בנושא זה.

המייל המתואר בקובלנה נשלח בעניין נושא הנמצא בתחום העיסוק של הנאשם בהיותו גזבר העירייה. הגם שהמייל נשלח בשעת לילה והוא נשלח אף לגורמים שאינם עובדי עירייה, אין הדבר מעיד בהכרח כי המייל נשלח שלא בהקשר לתפקידו.



13. טענת הקובל כי יש לדחות הטענה בשל השלב המתקדם בה הוגשה, איננה עולה בקנה אחד עם העובדה כי ככלל טענות של הגשת כתב אישום בהעדר סמכות ניתן להעלות גם בשלבים מאוחרים של הדיון.

ודוק, ברע"פ 9818/01 ביטון נ' סולטן נאמר ביחס לקובלנה הפלילית כי: **"הליך זה אמנם נושא מאפיינים של התדיינות אזרחית ... אך אין לשכוח שתכליתו הטלת אחריות פלילית בגין ביטוי פומבי. זהו כלי חמור ורציני, וכך יש להתייחס אליו..."**

משכך, על אף שטענת היעדר הסמכות בשל אי קבלת הסכמת היועץ המשפטי לממשלה לא הועלתה בהזדמנות הראשונה, אין בכך כדי למנוע קבלת הבקשה עם העלתה בשלב זה של ההליך המשפטי, זאת אף בשים לב לעובדה כי בהליך זה טרם ניתן מענה ענייני לקובלנה וההליך מצוי ממש בראשיתו.

14. בשולי הדברים יש לציין כי אין רלוונטיות לשאלה האם הכיר הקובל את סעיפי החוק הרלוונטיים לבקשה זו טרם הגשת הקובלנה ואם לאו. וכן, כי אין זה המקום להתייחס לטענות הצדדים בגין התנכלויות הדדיות לכאורה.

15. בקשתו של הקובל שבית המשפט ימתין עד לקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה איננה יכולה להתקבל זאת בשים לב למהות הבקשה והחלטת בית המשפט העליון ברע"פ נמרודי ולפיה עצם הגשת הקובלנה, בטרם קבלת האישור, פוגעת **"בהגשמת תכליתה של ההוראה, הנוצרת על ידי פתיחת דלתות בית המשפט לפני קבלת אישורו של היועץ המשפטי לממשלה"**. וכי **"ההכרעה בקיומה של הזיקה בין התפקיד לבין המעשה ומלאכת האיזון בין זכות הקובלנה לבין החשש מהפגיעה בתפקיד הציבורי, אינם שני הליכים נפרדים..."** (שם, עמוד 774).

16. סוף דבר, אני מורה על ביטול הקובלנה.

17. לעניין הטלת הוצאות - מחד גיסא, הקובלנה, אשר הצריכה ייצוג משפטי והתגוננות יקרים, הוגשה מבלי שנתקבלה הסכמת היועץ המשפטי לממשלה, ומאידך גיסא הבקשה לביטול הקובלנה הוגשה בשלב מתקדם של ההליך הפלילי ולא כטענה מקדמית מיד בדיון המענה הראשון.

משכך, הנני סבורה כי יש להטיל הוצאות אך לא ממשיות והנני מורה כי הקובל ישלם לנאשם הוצאות על סך 4000 ש"ח. הסכום ישולם תוך 30 יום מהיום.

18. משניתנה החלטתי זו, הנני מורה על ביטול הדיון הקבוע בפניי ליום 5/3/18.

19. מזכירות תמציא ההחלטה לצדדים ותעדכן יומן.



20. זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, י"ג אדר תשע"ח, 28 פברואר 2018, בהעדר
הצדדים.